

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Turkové a soudců JUDr. Jiřího Pally a JUDr. Dagmar Nygrínové v právní věci žalobce: J. Š. proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, v řízení o kasační stížnosti žalované proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 30. 9. 2009, č. j. 42 Cad 140/2009 - 13,

t a k t o :

- I. Rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 30. 9. 2009, č. j. 42 Cad 140/2009 - 13, **se z r u š u j e.**
- II. Žaloba **se o d m í t á.**
- III. Žádný z účastníků řízení **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti a o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 17. 10. 2008, č. 500 329 076.

O d ů v o d n ě n í :

Žalovaná rozhodnutím ze dne 17. 10. 2008, č. X, podle § 56 odst. 1 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, odňala žalobci plný invalidní důchod. V odůvodnění tohoto rozhodnutí žalovaná uvedla, že podle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení v Kolíně ze dne 2. 10. 2008 již žalobce není plně invalidní, neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla jeho schopnost soustavné výdělečné činnosti o 15 %.

Proti uvedenému rozhodnutí podal žalobce prostřednictvím žalované žalobu. V ní uvedl, že podává odvolání proti rozhodnutí ze dne 2. 10. 2008 a žádá o přešetření zdravotního stavu.

Krajský soud v Praze rozsudkem ze dne 30. 9. 2009, č. j. 42 Cad 140/2009 - 13, rozhodnutí žalované zrušil a věc jí vrátil k dalšímu řízení. Na základě posudku Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Praze ze dne 18. 8. 2009 (dále též „posudek posudkové komise“), totiž soud zjistil, že k datu vydání žalobou napadeného rozhodnutí žalobce nebyl plně invalidní, ale byl částečně invalidní. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce byl stav po amputaci posledních dvou článků II. prstu a celého III. prstu - V. prstu dominantní levé ruky v důsledku úrazu ze dne 16. 4. 1978. Míra poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti byla proto posudkovou komisí stanovena na 30 % podle kapitoly XV., oddílu H, položky 30 přílohy č. 2 vyhlášky č. 284/1995 Sb., přičemž byla podle § 6 odst. 4 uvedené vyhlášky zvýšena o 10 %. Celkový pokles schopnosti soustavné výdělečné činnosti žalobce tak byl stanoven na 40 %. Na základě toho soud uzavřel, že žalobce byl k datu vydání žalobou napadeného rozhodnutí žalované částečně invalidní. Proto rozhodnutí žalované zrušil a zavázal ji opětovně rozhodnout o nároku žalobce na částečný invalidní důchod s přihlédnutím k závěrům posudku posudkové komise.

Ve včas podané kasační stížnosti žalovaná (dále též „stěžovatelka“) předně namítla, že žalobce podal žalobu opožděně. Podle dokladu o doručení mu totiž bylo napadené rozhodnutí doručeno dne 27. 10. 2008, avšak žalobu obdržela stěžovatelka až dne 15. 5. 2009. Za těchto okolností měl soud postupovat podle § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s. a žalobu odmítnout jako opožděnou. Vedle toho žalovaná poukázala na nesrozumitelnost závěrů krajského soudu, podle kterých musí být v dalším řízení rozhodnuto o nároku na částečný invalidní důchod. Stěžovatelka v této souvislosti zdůraznila, že předmětem řízení bylo rozhodnutí o odnětí plného invalidního důchodu. Navíc v soudním řízení bylo na základě posudku posudkové komise zjištěno, že žalobce k datu vydání žalobou napadeného rozhodnutí nebyl plně invalidní, čímž je potvrzen závěr tohoto rozhodnutí. Nakonec stěžovatelka poukázala na judikaturu představovanou rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 6. 2004, č. j. 4 Ads 9/2004 - 36, která se vztahuje k postupu, kdy je rozhodnuto o odnětí plného invalidního důchodu při současném nepřiznání částečného invalidního důchodu. Podle stěžovatelky ustanovení § 86 odst. 3 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci o provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, upravuje povinnost orgánu rozhodujícího o plném invalidním důchodu nebo částečném invalidním důchodu rozhodnout bez nové žádosti i o částečném invalidním důchodu nebo plném invalidním důchodu, jestliže se v průběhu řízení o přiznání důchodu zjistí, že občan je částečně invalidní nebo plně invalidní. Jak však vyplývá z tohoto ustanovení a judikatury, vztahuje se uvedený postup pouze na řízení o přiznání invalidního důchodu, nikoliv na řízení o odnětí invalidního důchodu. Na základě těchto skutečností stěžovatelka navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 30. 9. 2009, č. j. 42 Cad 140/2009 - 13, zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Současně s tím stěžovatelka požádala o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. To odůvodnila obavami z možného „obživnutí“ již zrušeného rozhodnutí v důsledku případného zrušujícího rozhodnutí Nejvyššího správního soudu a tím, že je v mezidobí vázána právním názorem vysloveným v napadeném rozsudku krajského soudu.

Žalobce se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

Kasační stížnost je podle § 102 a násl. s. ř. s. přípustná a stěžovatelka v ní uplatňuje důvody podle § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s. Jejich rozsahem a důvody je Nejvyšší správní soud podle § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. vázán. Nejvyšší správní soud však na základě dále uvedených skutečností shledal důvod podle § 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s., ke kterému ve smyslu § 109 odst. 3 s. ř. s. přihlédl z úřední povinnosti.

Kasační stížnost je důvodná.

Z kopie doručanky, kterou v řízení o kasační stížnosti zaslala stěžovatelka, vyplývá, že její rozhodnutí ze dne 17. 10. 2008, č. X o odnětí plného invalidního důchodu bylo žalobci doručeno do vlastních rukou dne 27. 10. 2008. V žalobě ze dne 10. 5. 2009, adresované stěžovateli, sice žalobce nesprávně uvedl, že napadá její rozhodnutí ze dne 2. 10. 2008. Tato skutečnost však nemůže vzbudit žádné pochybnosti o tom, jaké konkrétní rozhodnutí stěžovatelky bylo žalobou napadeno, neboť ve správním spise se nenachází žádné rozhodnutí stěžovatelky ze dne 2. 10. 2008 a toliko v něm je obsažen posudek Okresní správy sociálního zabezpečení Kolín z téhož dne, na základě něhož vydala stěžovatelka rozhodnutí o odnětí plného invalidního důchodu ze dne 17. 10. 2008. Je tedy zřejmé, že žaloba, kterou obdržela stěžovatelka dne 15. 5. 2009, mohla směřovat jen proti jejímu rozhodnutí ze dne 17. 10. 2008, č. X.

Tato žaloba byla podána k poštovní přepravě dne 13. 5. 2009, což je doloženo na č. l. 3 spisu. Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že podle § 72 odst. 1 s. ř. s. může účastník podat žalobu ve stanovené lhůtě jak u soudu, tak u správního orgánu, který napadené rozhodnutí vydal. V takovém případě se považuje lhůta za zachovanou. V projednávané věci byla žaloba podána u správního orgánu, proti jehož rozhodnutí směřuje, tedy u stěžovatelky. Podání, která jsou doručována stěžovateli, tato posuzuje podle jejich obsahu a pokud shledá, že jde o žalobu napadající jí vydané rozhodnutí, s ohledem na § 72 odst. 1 s. ř. s. ji musí postoupit krajskému soudu (k tomu blíže srov. kupř. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 9. 2008, č. j. 3 Ads 7/2008 - 60, dostupný na www.nssoud.cz). Stěžovatelka tak učinila dne 16. 6. 2009, přičemž žaloba byla soudu doručena dne 18. 6. 2009.

Mezi základní podmínky řízení patří posouzení včasnosti podané žaloby. Pokud podmínky splněny nejsou, nemůže být rozhodnuto ve věci samé. Jak vyplývá z § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s., soud odmítne návrh, pokud byl podán opožděně nebo předčasně.

V nyní posuzovaném případě je podle Nejvyššího správního soudu mimo vši pochybnost, že žaloba byla podána opožděně. Dvouměsíční lhůta pro podání žaloby podle § 72 odst. 1 s. ř. s. počala ve smyslu § 40 odst. 1 s. ř. s. běžet dnem následujícím po doručení předmětného rozhodnutí stěžovatelky, tj. 28. 10. 2008. Posledním dnem lhůty je podle § 40 odst. 2 s. ř. s. den, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty. V tomto případě je tímto dnem 27. den v měsíci. Lhůta dvou měsíců pro podání žaloby měla skončit dne 27. 12. 2008, což však byla sobota. V takovém případě se podle § 40 odst. 3 s. ř. s. považuje za poslední den lhůty nejbližší následující pracovní den. V posuzovaném případě připadl konec lhůty pro podání žaloby na pondělí 29. 12. 2008. K délce lhůty pro podání žaloby a její přiměřenosti srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 1. 2006, č. j. 2 As 45/2005 - 65, publikovaný pod č. 297/2004 Sb. NSS, podle kterého „§ 72

odst. 1 s. ř. s., který k podání žaloby ... poskytuje poměrně dlouhou lhůtu dvou měsíců, dává i práva neznalým osobám dostatek času k tomu, aby k ochraně svých subjektivních veřejných práv učinily patřičné kroky, například tím, že vyhledají právní pomoc ... Uvedené závěry nemůže nijak vyvrátit fakt, že žaloba byla podána prostřednictvím stěžovatelky podle § 72 odst. 1 s. ř. s. I kdyby totiž byla ve stejnou dobu podána přímo u krajského soudu, nic by to nezměnilo na její opožděnosti. Proto je třeba žalobu podanou až v měsíci květnu následujícího roku považovat za opožděnou.

V dané věci si krajský soud včasnost žaloby neověřil, ačkoliv bylo zřejmé, že mezi datem vydání žalobou napadeného rozhodnutí a podáním žaloby u stěžovatelky uplynula doba více než půl roku, takže o včasnosti žaloby musely panovat pochybnosti již v žalobním řízení. Na tom nic nemění ani skutečnost, že stěžovatelka se ve svém podání ze dne 16. 6. 2009, kterým postoupila předmětnou žalobu, o její opožděnosti nijak nezmínila a neučinila tak ani v rámci ústního jednání. Judikatura správních soudů totiž dovodila, že „zjistí-li krajský soud, že žaloba byla podána opožděně, odmítne ji podle § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s., a to bez ohledu na to, že již případně provedl procesní úkony směřující k rozhodnutí o věci samé“ (srov. kupř. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 8. 2005, č. j. 2 As 11/2005 - 72, publikovaný pod č. 715/2005 Sb. NSS).

Lze tedy uzavřít, že z důvodu opožděnosti žaloby chyběly podmínky žalobního řízení, v důsledku čehož bylo řízení před krajským soudem zmatečné. V tom lze spatřovat naplnění důvodu kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s., k čemuž musel Nejvyšší správní soud podle § 109 odst. 3 téhož zákona přihlídnout z úřední povinnosti.

S ohledem na všechny shora uvedené skutečnosti Nejvyšší správní soud podle § 110 odst. 1 věty první s. ř. s. napadený rozsudek krajského soudu zrušil a současně žalobu jako opožděně podanou odmítl. S ohledem na nedostatek podmínek žalobního řízení se pak již Nejvyšší správní soud nemohl zabývat dalšími námitkami uplatněnými v kasační stížnosti. Zjištění učiněné v průběhu žalobního řízení, podle něhož míra poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti žalobce činila v rozhodné době 40 %, pak může žalobce využít formou podání nové žádosti o přiznání invalidního důchodu.

O nákladech řízení o kasační stížnosti a o žalobě rozhodl soud podle § 120, § 110 odst. 2 věty druhé a § 60 odst. 3 věty první s. ř. s., neboť v případě odmítnutí návrhu nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení. Není přitom podstatné, že napadený rozsudek krajského soudu byl zrušen ke kasační stížnosti stěžovatelky, neboť z hlediska rozhodování o nákladech je podstatný jeho celkový výsledek, a nikoliv dílčí úspěch účastníka řízení v některém stádiu řízení ve správním soudnictví.

Vzhledem k tomu, že Nejvyšší správní soud rozhodl o kasační stížnosti bez zbytečného odkladu poté, co mu byla věc předložena krajským soudem, nezabýval se již návrhem stěžovatelky na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. ledna 2010

JUDr. Marie Turková
předsedkyně senátu